

Straffemaade, der kun meget uegentlig kan erqveres, at det vilde være rigtigt, saasnart som muligt, at høre det. Men ikke blot, at denne Straffemaade for en stor Deel er en Illusion, den er — hvad endnu er værre — naar den erqveres, en Modsigelse og Uretfærdighed. Det er nemlig en Kjendsgjerning, idetmindste var det saaledes for saa Nar tilbage, at netop Rasphuussangen er den Fange i Straffeanstalten, som er under de heldigste Billaar, fordi Forholdene føre det med sig, at Rasphuussangerne paa Grund af den Leilighed, som de fremfor de andre Fanger have til det saakaldte Overtarbejde, kunne fremfor de andre Fanger erhverve sig Smaanydelser, Smaabehageligheder og i det Hele en bedre Forpleining, Noget, hvorpaa Fanger sætte en saa overordentlig Priis. Jeg skal ikke her gaae ind paa at undersøge Marsagerne til dette Misforhold; jeg troer, at den væsentligste Marsag er den, at man formeget betragter Straffeanstalterne som Fabrikker og Fangerne som Arbeidere dert; jeg har kun villet udhøre dette Forhold, for at vise, at Rasphuussarbejdet, naar det bringes i Udøvelse, staaer som en Modsigelse og Uretfærdighed, fordi netop de værste og de til den strengeste Straf idømte Forbrydere derved ere de i Straffeanstalten heldigst stillede. Hvad den anden Art af det omhandlede Strafvarbejde angaaer, nemlig Fæstningsarbejde, da troer jeg, at alle Saghyndige ere enige, at dette, som overhovedet alt offentligt Strafvarbejde, er skadeligt og forderveligt, fordi det demoraliserer saavel den offentlige Bevidsthed, som den Forbryder, der er Straffen hjemfalden. Jeg skal i denne Henseende kun henvise til den Ligegebyldighed, for ikke at sige Haardhed, hvormed man paa de Kjøbenhavnske Gader gaaer Slaven forbi — det viser, mener jeg, at det ikke er godt for den offentlige Moral, at Synden og Straffen føres offentligt til Stue, Hjertet forhardes derved. Hvad dernæst selve Forbryderen angaaer, saa forekommer det mig, at der ikke hører megen Mennesseskundskab til at begribe, hvorledes netop det offentlige Strafvarbejde er et af de allerstærkste Midler til at spærre Veien og stoppe Kilden til al fremtidig Forbedring. En eneste saadan Gang paa offentlig Gade med Slavefjolen

paa og Vølken om Benet, et eneste Møde med et Mennesske, som Forbryderen tidligere har kjendt, kan, troer jeg, være nok til at kaste Broen af imellem Forbryderen og Samfundet, mere end nok til at fremkalde en uudsuktelig Bitterhed og Haardhed eller en uafsvættelig Skamløshed i Fængens Indre; men, naar denne offentlige Gang gjentages Dag ud og Dag ind, Nar ud og Nar ind, saa forekommer det mig at være uundgaeligt, at Fængen maa enten aldeles forhardes, eller bide Hovedet af al Skam, at hans Gemyt maa blive, som der staaer i en gammel Psalme, et „Eidselsgemyt“, der aldrig mere kan bære enten Blomst eller Frugt. Det er derfor min Overtbeviisning, at, naar der ikke er afgjorte Hindringer, som sætte sig derimod, Hindringer enten i de bestaaende Forhold eller af en anden Natur, hvilket jeg onskede mig oplyst om, at der da er overordentlig stærke Grunde til at drage idetmindste Fæstningsarbejdet, det Fæstningsarbejde nemlig, som bestaaer paa den Tid, Loven faaer Anvendelse, ind under Bestemmelsen af Lovudkastets § 1. Med Hensyn til den anden Hovedbestemmelse i Loven, da glæder det mig, at den høitærede Justitsminister, uagtet Landstinget forrige Gang modsatte sig den, paany har optaget den i Lovudkastet. Jeg troer nemlig, at det at bestemme Straffestedet, er en Myndighed, der maa være en administrativ, men derimod ikke, at Bestemmelsen om Straffestedet skal, som nu, være en integrerende Deel af selve Straffen. Jeg skal i den Henseende aldeles henholde mig til Motiverne. Der kan neppe resteres stort ved at lægge denne Bemyndigelse i Ministerens Haand, efterat Straffeanstalterne ere komne under en eensartet Bestyrelse, og man derfor ikke kan antage, at der kan være nogen stor eller nogen væsentlig Forskjel i den Maade, hvorpaa Forbryderen i de forskjellige Straffeanstalter behandles; de Fordele, der naaes, ere derimod aabenbare, saavel med Hensyn til det friere Raaderum, som Bestyrelsen faaer over de forskjellige Straffeanstalters Localiteter, som især med Hensyn til den lettere Udvei til at classificere og adskille Fængerne, som derved opnaaes, da en af de allerstørste Mangler ved